N°. 58. A°. 1830.

SURINAAMSCHE COURANT

Van Donderdag den 22sten Julij.

SURINAME.

PUBLICATIE.

DE GOUVERNEUR GENERAAL IN RADE.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, SALUT! doet te weten:

Nademaal ter onzer kennis is gekomen, dat er twijfel en onzekerheid bestaat omtrent de vraag, of het ter toepassing van de in de Nederlandsche West-Indische Bezittingen bestaande strafbepalingen ten aanzien van ongeijkte of niet behoorlijk geijkte ellen, maten of gewigten genoegzaam is, dat dezelve in het bezit van neringdoende lieden worden gevonden; dan wel, of daartoe het stellig bewijs zoude noodig zijn, dat men van zoodanige ongeijkte of niet behoorlijk geijkte ellen, maten en gewigten hebbe *gebruik gemaakt*.

Zoo is het, dat Wij, willende dezen twijfel en onzekerheid doen ophouden, hebben goedgevonden en verstaan te arresteren, zoo als wij doen bij deze.

De in de Nederlandsche West-Indische Bezittingen bestaande strafbepalingen opzigtelijk ongeijkte, of niet behoorlijk geijkte ellen, maten of gewigten, zullen van toepassing zijn op alle neringdoende lieden, welke bevonden worden in hunne winkels, pakhuizen, of andere plaatsen, waar zij gewoon zijn hunne waren of goederen te verkoopen of uit te venten, ongeijkte of niet behoorlijk geijkte ellen, maten of gewigten voorhanden te hebben, zoo mede op alle kramers of uitventers van goederen, welke daarmede op de openbare straten en wegen mogten rondloopen, zonder dat het noodig zal zijn, dat door het Publiek Ministerie bewijs worde geproduceerd, dat met dezelve ellen, maten of gewigten in de daad eenige goederen of waren zijn afgemeten of afgewogen geworden.

En op dat niemand hiervan eenige onwetendheid voorwende, zal deze op de gebruikelijke wijze worden gepubliceerd en in het Gouvernements-blad geïnsereerd.

Aldus gearresteerd in de Raadsvergadering gehouden alhier aan *Paramaribo* den 20 Julij 1830, het achttiende jaar Zijner Majesteits Regering.

CANTZ'LAAR.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade,
De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 20sten dezer, de Nd. Amer. Brik *Favourite*, Kapt. JAMES ROWE, van *Boston*.

UITGEKLAARD.

Den 21sten, het *Susanna Maria*, Kapt. J. F. SNIEGELBERG, naar *Amsterdam*; lading: 380 vaten Suiker, 37 balen sch. en 4 b. vuile Katoen, en 10 vaten Curaçaosche Oranjeschillen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM *den 4 Mei.* Volgens een besluit van den Gouvernementsraad te Bogota, is het nieuwe dekreet op de regten van invoer enz. voor de Koloniën, even als voor Noord-Amerika, eerst met den 1 November 1829 ingegaan; zijnde te dezer zaak verder bepaald dat het aan de vreemde vaartuigen, aan welke bij vroegere wetten verboden was dezen van de eene haven naar de andere over te brengen, voortaan zal vrijstaan de eene helft hunner lading in de eene haven, en het overige gedeelte in eene andere haven te lossen; als hebbende men slechts op het oog gehad om aan de gezegde vreemde schepen de kustvaart te beletten.

— Onze lezers en het geheele publiek hebben met levendige belangstelling het tegen *de Potter* en consorten gewezen vonnis vernomen. Na het lezen der pleitrede van het openbaar Ministerie, is men door de daadzakelijke bewijzen der brieven-uittreksels zoo vastelijk overtuigd geworden van de rampzalige verdwaasdheid die de gemoederen dezer thans te regt gestelde warrelgeesten ontstelde, dat men, hoezeer met hun ongeluk meewarigheid gevoelende, niet anders dan zich verheugen kan over het geslagen vonnis. Ja, al wat zoo wel in Noord als Zuid, het betere deel der bevolking uitmaakt, heeft den afloop van dit beruchte regtsgeding toegejuicht. *C'est bien fait:* zeide in Brussel ieder burger, ieder achtenswaardig ingezeten van den hoogsten tot den laagsten stand: *Het is wel gedaan!* weergalmt het door alle Z. provinciën; en ook door onze Noordelijke gewesten. Ja, voorzeker het is wèl gedaan; hoe minder woelzieke orde-bederfvers en rustverstoorders wij binnen onze vaderlandsche grenzen hebben, hoe meer het vaderland zal bloeijen.

Wij hopen nu; wij wenschen het nu met al ons hart, dat de edele karaktervastheid welke Brussels achtbare regtbank heeft aan den dag gelegd, door op een aantal muitzieke heerschzuchtigen de wet in alle hare gestrengheid toe te passen, ten afschrik moge strekken voor de nog in het verborgen, nog het geregt ontdoken zijnde, verwoesting zaaijende aanhangers van den bewonderaar van *Robespierre*, van dien *de Potter* die met zijne roode Jacobijns-muts ons als een Oosterschen Pacha, of als Dictator in de republiek à la Babeuf, zoude wenschen te beheerschen. Wij hopen ook dat de toepassing der te over en over verdiende, de eerloosverklaring met zich voerende, verbanningstraf, eenen heilzamen indruk te weeg brenge op dezulken, die den philosooph *de Potter* in zijne maatschappij moordende stellingen zouden hebben willen naarvolgen, zoo dat zij in tijds nog hunne verbijstering mogen inzien en van hunne Goddelijke en menschelijke wetten-vertrappende dwaasheid nog in tijds mogen terugkeeren!

(*Alg. Handelsblad.*)

'sGRAVENHAGE *den* 13 *Mei.* Heden ochtend zijn de troepen, uitmakende de bezetting dezer residentie, en bestaande uit twee battaillons grenadiers, een battaillon jagers, een detachement artillerie en een eskadron kurassiers, in de maliebaan door Z. M. den Koning en de prinsen in oogenschouw genomen, terwijl H. M. de Koningin, benevens de prinsessen *Frederik*, *Marianne* en *Sophia*, in rijtuigen gezeten, deze parade hebben bijgewoond.— De uitstekende bedrevenheid en houding der troepen heeft de algemeene goedkeuring weggedragen. — Z. M. de Koning en de leden van het koninklijk geslacht zijn door de menigte met een levendig vreugdegejuich begroet.

Na den afloop der parade heeft de heer minister secretaris van Staat, baron *de Mey*, een groot dejeuner gegeven, 't welk de prinsen en prinsessen met hoogstderzelver tegenwoordigheid hebben vereerd.

— Z. M. de Koning heeft den luitenant-generaal baron *Kraijenhoff*, pensioen verleend; den luitenant-kollonel *Schouten* benoemd als plaatselijken commandant van Deventer, en den luitenant-kollonel *Ledel*, van de expeditionnaire afdeeling, onlangs van Java teruggekomen, ter beschikking gesteld van het departement van oorlog, onder genot van het aan zijnen rang verbondene tractement.

— Men spreekt van het bijeenroepen van de eerste kamer tegen 't laatst der volgende week.

(*Haarl. Courant.*)

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN *den* 12 *Mei.* Gisteren heeft de heer *Hume* in het huis der gemeenten eene motie gedaan, strekkende, dat Z. M. in een andres mogt worden verzocht, om in overweging te nemen, of de waardigheid van Onder-koning van Ierland aldaar nog noodig was, en of dezelve niet in het belang zoo wel van het geheele vereenigde koningrijk, als in 't bijzonder van Ierland zelf, konde worden afgeschaft.

In de rede, welke hij ter ondersteuning van deze voordragt heeft gehouden, heeft hij beweerd, dat de waardigheid van Onder-koning van Ierland thans, bij de bestaande naauwe vereeniging tusschen dit land en Engeland, niet meer noodzakelijk is; — dat dezelve het beheer des lands veeleer belemmert; en aanleiding geeft tot groote misbruiken; — dat dezelve een hinderpaal oplevert voor den bloei, waarvoor Ierland vatbaar is, en dat dezelve maar al te zeer gestrekt heeft, om een deel der bevolking boven het andere te bevoordeelen, en alzoo misnoegen en verdeeldheid heeft tot weeg gebragt. Voorts merkte hij aan, dat de afschaffing der genoemde waardigheid eene aanmerkelijke bezuiniging voor 's lands kas zoude opleveren, en dat door zijn voorstel, zoodanig als hij hetzelve had voorgedragen, aan het gouvernement de bevoegdheid werd gelaten, om tot het invoeren van een nieuw stelsel van bestuur de gelegenheid af te wachten, welke hetzelve daartoe het meest geschikt zoude voorkomen.

Onder de genen, welke de motie bestreden, was ook de heer *O'Connel*, die beweerde, dat de bevolking van Ierland ten eenemale afkeerig was van eene afschaffing van de waardigheid van Onder-koning, naardien eene dergelijke afschaffing, door het vertrek van een aantal ambtenaren, aan het geheele land, en inzonderheid aan Dublin, welke stad reeds zoo zeer in verval was, een zeer groot nadeel zoude toebrengen. Voorts meende hij, dat de tegenwoordigheid van eenen Onder-koning in Ierland allernoodzakelijkst was, om over de verschil hebbende partijen aldaar te lande het noodige gezag en den gevorderden invloed uit te oefenen.

Bij stemming is het voorstel met 229 tegen 115 stemmen afgewezen. — Ook in 1823 had de heer *Hume* eene dergelijke motie gedaan; doch destijds is dezelve aan geene stemming onderworpen geworden.

— Volgens berigten uit La Guayra van den 18den Maart, waren van wege het gewest Venezuela drie commissarissen benoemd, om naar de grenzen te vertrekken, en aldaar met de afgevaardigden van Columbia te onderhandelen. Men verwachtte echter weinig goeds van die onderhandeling, naardien het erkennen van de onafhankelijkheid van Venezuela de grondslag van dezelve moest uitmaken. [De fransche dagbladen behelzen berigten uit La Guayra van 21 Maart, volgens welke-al de troepen den eed aan de nieuwe republiek Venezuela hadden afgelegd, en men zich druk bezig hield met het regelen van het wetgevend ligchaam.]

— De bisschop dezer stad heeft aan de inwoners van Londen en Westminster eenen brief uitgevaardigd wegens het verwaarloozen van den rustdag. Voornamelijk wordt in denzelven geklaagd over het geven van tooneel-vertooningen, het varen van stoomschepen, en het openstaan van winkels, inzonderheid van die der vleeschhouwers, op zondag.

(*Haarl. Courant.*)

DUITSCHLAND.

München *den* 4 *Mei.* Z. M. de Koning van Beijeren heeft gelieven te kennen te geven, dat hoogstdezelve bereid is, om de opvoeding van zes Grieksche jongelingen en een Grieksch meisje, welke tot dus verre door het genootschap ten behoeve der Grieken uit zijne middelen bezorgd werd, ook verder op hoogstdeszelfs kosten te laten voortzetten en voltooijen. Het genootschap heeft daarop uit de ingezamelde bijdragen voor de noodlijdende Grieken een kapitaal van tien duizend gulden afgezonderd, om eene bestendige vrije plaats in het koninklijke kadetten-corps ter opvoeding van een Griekschen jongeling te stichten. Z. M. heeft zulks niet alleen gelieven goed te keuren, maar de stichting ook onder de bescherming van 's lands wetten gesteld.

(*Arnh. Courant.*)

Frankfort *den* 12 *Mei.* Met eene buitengewone gelegenheid heeft men berigten uit Konstantinopel van den 26sten April ontvangen, welke inhouden, dat de Porte den vorigen dag aan de gezanten van Engeland, Frankrijk en Rusland eene nota had doen toekomen, waarin zij verklaarde, dat zij tegen de besluiten der drie mogendheden ten aanzien van Griekenland, geene bedenkingen had, en zich alzoo met de te Londen geslotene protocollen vereenigde. — De drie gezanten hadden dadelijk couriers naar hunne hoven afgezonden, om aan dezelve dit besluit der Porte mede te deelen.

Hamburg *den* 14 *Mei.* In bijzondere brieven van den Rijn wordt de tijding weersproken, dat de aangelegenheden van de Rijn-vaart, ten gevolge van het antwoord, hetwelk van wege Frankrijk, op het ingeleverde ontwerp van een reglement, gegeven is, onverwachts eene wending zouden hebben genomen, welke deed veronderstellen, dat het einde der onderhandelingen nog zeer verre verwijderd was.

— Men meldt uit Lubeck, 11 Mei, dat de stoomboot *George IV*, op hare reis naar Petersburg, 30 mijlen van Dagerort, zoo veel ijs ontmoet heeft, dat men genoodzaakt is geworden, terug te keeren, en, na vergeefs getracht te hebben, om de haven van Libau te bereiken, den 4den in Memel is moeten binnenloopen.

(*Haarl. Courant.*)

FRANKRIJK.

Parijs *den* 10 *Mei.* Volgens de liberale bladen, heeft het ministerie de onder-prefecten verantwoordelijk gesteld voor de keuze der nieuwe leden van de kamer der afgevaardigden. Indien dezelve voor het ministerie niet goed uitvalt, hebben zij hun ontslag te verwachten.

— De Hertog van Brunswijk heeft aan den Koning van Engeland geenen brief van verontschuldiging geschreven, gelijk aanvankelijk van hem verlangd was. Hij werd daarvan door Z. Br. M. ontslagen. De Hertog heeft alleen bepaald, dat zijn opperstalmeester zal te regt gesteld, en de constitutie, welke hij ingetrokken had, weder ingevoerd worden.

(*Arnh. Courant.*)

ADVERTISSEMENTEN.

N. L. BRAAM, Exploicteur bij den Hove van *Civile en Criminele Justitie der Kolonie*, zal op Vrijdag den 23 Julij 1830, des morgens de klokke negen uren, ter Kastelenije van het Hof van *Civile en Criminele Justitie*, publiek bij Executie verkoopen:

De Slavinnen Mietje en Kokette, aankomende den Boedel de Weduwe ABRAHAM ELIAZER SALOMONS Jr.

De helfte in het Huis en Erf, aan de *Watermolen Straat*, La. B. No. 7. aankomende CHARLES MORTIER.

Paramaribo den 16 *Julij* 1830.

De ondergeteekende als Executrice in den Boedel wijlen haren Echtgenoot, den Heer MOZES EMANUEL ARON, verzoekt bij deze aan alle de geene die eenige vordering ten lasten gemelde Boedel mogten hebben, als mede die aan denzelven verschuldigd zijn, daarvan opgave en betaling aan haar te presteeren. — Verzoekende wijders aan allen die Horologien aan wijlen denzelven ter reparatien gegeven hebben, voorzien zijnde van bewijzen en tegens betaling der kosten te komen afhalen; als mede die Horologien ter leen genomen hebben, dezelven terug te bezorgen.

Paramaribo den 21*e. Julij* 1830.

Wed. M. E. ARON,
geb. MIRANDA.

De ondergeteekende voornemens zijnde uitteverkoopen, biedt tegens zeer verminderde prijzen, te koop aan, de nog bij hem voorradige, per de laatste Schepen ontvangene goederen, als: Osnabr. Linnen, Flanel, Cottepalij, Karpetten, Kanapé-kleedjes, Linnen Zakdoeken, Dansklcedjes, Canacous, gekleede Mutsen, Bouquetten, Redicules, Handschoenen, Tules, staande en hangende Patent Lampen, zwarte en groene Thee, Tabak, Madera en Constantie Wijn, Bessensap, Omberdozen, spelende Werkdoosjes, Scheerdozen, Zwitsersche en Leidsche Kazen, enz., enz.

J. C. FRICKE.

Te Koop bij M. S. SAMSON, versch Tuinzaad, Zeeuwsche Uijen, Knoflook, Aardappelen, Hammen, Kasseer Vleesch, Boter, Raap - Zoet - Patent- en Lijnolie, Z. M. en Kom. Kazen, Verf en IJzerwaren, en veel meer andere goederen.

Mengelwerk.

VOORTGANGEN DER BESCHAVING AAN DE KAAP DE GOEDE HOOP.

(Uit een Fransch Tijdschrift.)

Sedert de Kaap zich onder Engelsch beheer bevindt, verspreidt zich de beschaving meer en meer in deze Kolonie, zoo wel als onder de half wilde volksstammen der ommelanden. In de maand Julij 1828 heeft zich, in de Kaapstad zelve, eene *Philantropische Maatschappij* gevestigd, die zich ten doel stelt de slaven, en kinderen van slaven, behulpzaam te zijn tot het herkoopen hunner vrijheid. De *Zuid-Afrikaansche Leerschool*, die in deze stad is opgerigt geworden, is op den 1 October van jongstleden jaar geopend. De snelheid, met welke deze school is tot stand gebragt, en het vertrouwen, hetwelk zij bij het algemeen heeft verworven, zijn de waarborgen van hare nuttigheid en van hare te verwachten duurzaamheid. De vakken van onderwijs, voor welke bereids gewone onderwijzers en hoogleeraren zijn aangesteld, zijn het Engelsch, Hollandsch, Fransch, de klassieke talen, het schrijven en rekenen, de aardrijkskunde, de sterrekunde, de wiskundige algemeene wetenschappen en de werktuigkunde. Twee der Hoogleeraren, de Heeren Faure en Adamson, hebben hunne diensten voor den tijd van één jaar, onbezoldigd aangeboden, tot dat men in staat zal gesteld zijn om ter hunner vervanging geschikte personen uit Europa te doen overkomen.

Het Zuid-Afrikaansche Instituut heeft op den 31 Augustus j. l. eene vergadering gehouden. Onder verscheidene te dezer gelegenheid gedane voorlezingen, merkt men ook bijzonder eene verhandeling op van den Heer Bourie, »over de voordeelen die zouden moeten voortvloeijen uit het aanleggen van eenen kruidkundigen tuin nabij de Kaapstad." De beschouwingen van den geleerden Heer Schmidt, over den oorsprong der Bosjes-mans of Hoezocanas, hebben insgelijks eene levendiger belangstelling gewekt. De schrijver toont door onderscheidene daadzaken aan, dat dit volk langen tijd bestond vóór de Europeërs den Zuidelijken uithoek van Afrika kwamen bezoeken, en dat het waarschijnlijk te gelijker tijd met de Hottentotten zich aldaar heeft nedergezet. De volksstammen, welke door de Hollanders »bosjesmans" of »mannen uit het bosch" zijn genoemd geworden, bewonen de geheele dorre zandwoestijn van het groote land van Namaqua, en houden jegens de Hottentotten en de Damaras een even vijandig gedrag als dat der volkeren, die de ommelanden der Kaapstad bewonen, tegen de Europesche kolonisten. Het grootste gedeelte van deze volksteelt is zonder twijfel van eenen en den zelfden oorsprong als de wezenlijke Hottentotten. Na onderscheiden belangvolle bijzonderheden, aangaande het karakter, den natuuraanleg, de leefwijze en de manier van ter jagt te gaan, zoo als ook over het zedenbederf dezer volkstammen, medegedeeld te hebben, verzoekt de Heer Schmidt diegenen der leden van het genootschap, die gelegenheid gehad hebben om de ingeboren volksrassen te bestuderen, hunne waarnemingen te verzamelen, en die aan het genootschap mede te deelen.

De voor het jaar 1830 uitgeloofde prijzen zullen toegewezen worden, aan:

1.) De beste beschrijving van den gemoedsaart, de geschiedenis en de aardrijkskundige ligging van den volksstam der Hottentotten;

2.) De best uitgevondene en naar de bijzondere gesteldheid der kolonie, voegzaam ingerigte, werktuigkundige toestel, geschikt tot het vervoer van allerlei soort van koopwaren;

3.) De beste verhandeling over de uitwerkselen van de beet der vergiftigende slangen van Zuid-Afrika, met aanwijzing der gemeenlijk daartegen aanwendbare geneesmiddelen;

4.) De beste beschrijving eener gemakkelijke, onkostbare, en voor de gesteldheid des lands geschikste manier om vijvers of vergaderkommen tot bewaring van zoet water aanteleggen.

Op ongeveer vijftien mijlen afstands van het fort Beaufort, aan de Katrivier is dezer dagen; onder den naam van New-Edimburgh, eene nieuwe volkplanting gevestigd geworden.

Het Gouvernement der Kaap de goede Hoop houdt zich bezig met de, in de kolonie in omloop zijnde, oude assignatiën in te trekken. Het heeft ongeveer 100,000 rijksdaalders papiergeld naar Engeland gezonden, ten einde aldaar vernietigd te worden. Al het overige gemunt papier, hetwelk nog in de kolonie in omloop is, zal insgelijks naar het moederland opgezonden, en door banknooten, ter sterlingwaarde, worden vervangen. (*Overgenomen.*)

ANECDOTEN.

DE SLAPENDE WEVER.

Een eerlijke Wever had de gewoonte, om altijd in de kerk, na het voorlezen van den tekst te slapen, en, daar hij zeer onderhevig was aan snorken, stoorde hij de aandacht van allen, die rondom of bij hem zaten. Wat men hem hier over ook zeggen mogt, niets baatte, zoodat de predikant eindelijk zelfs besloot, den verharden zondaar te verbeteren; den volgenden zondag, toen de Wever zijn hoofd weder ter ruste gelegd had, riep hij, met eene donderende stem, van den kansel af: »waak op, John Thomson!" — »Dominé, ik slaap niet, antwoordde John, slaapdronken." — »Kunt gij »mij dan wel herhalen, wat ik het laatst gezegd heb?" — »Waarom niet, Dominé?" »*Waak op, John Thomson!*"

REDENEN VAN VERWONDERING HIER NAMAALS.

De vrome predikant *Newton* zeide: »Wij zullen ons in den Hemel over *drie* dingen verwonderen: *ten eerste* hierover, dat wij menig een *niet* in den Hemel aantreffen, wien wij verwacht hadden, daar te zullen vinden; *ten tweede* daarover, dat wij andere daarzien, wie wij gedacht hadden, dat er niet zoude zijn; *ten derde* het meeste, echter daarover, dat *wij* zelve er zijn.

VERWONDERT GIJ U DAAROVER?

»Verbeeld u eens, zeide een vriend aan Lord Effingham, »in Groenland worden de menschen dikwerf honderd en meer jaren oud, en er is *geen* doctor." — »Verwondert gij u daarover, hernam de Lord? »*bij ons in Londen zijn zeker meer dan honderd doctoren, en toch wordt er somtijds wel eens een mensch* 100 *jaar.*" —

GROOTMOEDIG ANTWOORD.

Iemand verwittigd Karel V., dat een schuldige aan eene misdaad van Staat zich verborgen had op eene plaats waar hij voorbij moest gaan. »Gij zoude beter gedaan hebben, antwoordde die Vorst, hem te gaan zeggen, waar *ik* ben, dan mij te zeggen, waar *hij* is."

DIE DACHT, DAT HIJ OP HET LAND WAS.

Een Poolsche Jood was op zee. Hij stond op het dek, en de wind, die het schip met volle zeilen als 't ware deed vliegen, wierp hem zijne bonten muts van het hoofd. »Hou op, riep hij den kapitein toe, »mijne muts is in het water gevallen." —

(*Overgenomen.*)

Te PARAMARIBO bij J. J. ENGELBRECHT.